

MOSTRA INTERNAZIONALE
D'ARTE CINEMATOGRAFICA
LA BIENNALE DI VENEZIA 2019
Official Selection

Official Selection
tiff
Toronto International
Film Festival 2019

EN KVINNAS VAL

EN FILM AV
HAIFAA AL MANSOUR
SOM GJORDE "DEN GRÖNA CYKELN"

AL MANSOUR ESTABLISHMENT FOR AUDIOVISUAL MEDIA och RAZOR FILM i samarbete med NÖRDEUTSCHER RUNDfunk med stöd av FILMFÖRDERUNGSANSTALT, MEDIENBOARD BERLIN-BRANDENBURG, MITTELDEUTSCHE MEDIENFÖRDERUNG, GENERAL CULTURE AUTHORITY OF THE KINGDOM OF SAUDI ARABIA presenterar "EN KVINNAS VAL" MILA ALZAHIRI, KHALID ABOLRAHIM, DHAY, NOURAH AL AWAD, TAREK AHMED AL KHALDI och SHAFI AL HARTHY line producer OLE NICOLAISEN produktionsdesign OLIVIER MEIDINGER kostym HEIKE FADEMRECHT smink DOROTHEA WIEDERMANN ljud inspelning UVE HAUBIG ljud design SEBASTIAN SCHMIDT mixing OLAF MEHL musik VOLKER BERTELMANN klipp ANDREAS WODRASCHKE, BFS fotograf PATRICK ORTH exekutiv producent FAISAL BALTYUOR, FAHAD ALSUWAYAN, CHRISTIAN GRANDERATH, RENA RINSON manus HAIFAA AL MANSOUR, BRAD NIEMANN producenter ROMAN PAUL, GERHARD MEIXNER, HAIFAA AL MANSOUR, BRAD NIEMANN regi HAIFAA AL MANSOUR

razor
FILMPRODUKTION

NDR

FFA

medienboard
Berlin-Brandenburg GmbH

mdm
Mitteldeutsche
Medienförderung

uta
united talent

THE MATCH FACTORY

MEDIA

EN KVINNANS VAL

EN FILM AV
HAIFAA AL MANSOUR
SOM GJORDE "DEN GRÖNA CYKELN"

Maryam är en ambitiös ung läkare som jobbar på ett litet sjukhus på landsbygden i Saudiarabien. Trots sin position som läkare måste hon dagligen kämpa för att vinna förtroende hos såväl sina manliga kollegor som patienterna. När hon blir inbjuden till en läkarkonferens utomlands känner hon sig glad och bekräftad. Men det vänds snabbt till besvikelse när myndigheterna kräver medgivande från hennes pappa, som råkar vara bortrest.

Fast besluten att ändra utreseförbudet beger sig Maryam till kommunkontoret, men slumpen gör att hon hamnar fel, och hon får istället frågan om hon är där för att anmäla sig för att kandidera i kommunalvalet.

Tillsammans med sina två systrar sjösätts nu en valkampanj som utmanar hela det patriarkala systemet.

PRODUKTIONSUPPGIFTER

REGI
MANUS
Haifaa Al Mansour
Haifaa Al Mansour
Brad Niemann

FOTO
KLIPPNING
ORIGINALMUSIK
LJUDESIGN
KOSTYM
PRODUCENTER
Patrick Orth
Andreas Wodraschke
Volker Bertelmann
Sebastian Schmidt
Heike Fademerrecht
Roman Paul
Gerhard Meixner
Haifaa Al Mansour
Brad Niemann

PRODUKTION
ORIGINALTITEL
SPRÅK
LAND & ÅR
LÄNGD & FORMAT
DISTRIBUTION
Al Mansour Establishment for
Audiovisual Media©
Razor Film
The Perfect Candidate
Arabiska
Saudiarabien/Tyskland 2019
101 minuter, DCP
Folkets Bio
folketsbio.se

I ROLLERNA

MILA ALZHRANI	Maryam
DHAY	Selma
KHALID ABDULRHIM	Abdulaziz
SHAFI AL HARTHY	Mohammed

EN KVINNAS VAL

EN FILM AV
HAIFAA AL MANSOUR
SOM GJORDE "DEN GRÖNA CYKELN"

Regissören *Haifaa Al Mansour* är Saudiarabiens första kvinnliga filmskapare. Hennes film *Den gröna cykeln* (Wadjda) 2012 är samtidigt den första långfilmen som helt spelats in i landet.

Idag verkar Haifaa Al Mansour från USA där hon producerat både långfilm och produktioner för televisionen.

När hon med sin nya film återvänder till Saudiarabien upplever hon ett förändrar filmklimat.

Filmen *Den gröna cykeln* regisserades från en skåpbil, eftersom män och kvinnor inte fick vistas tillsammans utanför hemmet. Sedan dess har det långsamt börjat byggas upp en filmindustri i landet. När *Den gröna cykeln* gjordes saknade landet helt biografer, något som nu öppnas över hela landet.

"Det var så skönt att få komma ur bilen och verkligen delta i produktionen" säger Haifaa Al Mansour. "Och så roligt att få träffa unga entusiastiska saudiska filmarbetare! Vi har långt kvar, men det är en spännande tid att vara en filmare i Saudiarabien."

I filmens inledningsscen ser vi vår huvudperson köra bil. För bara ett år sedan hade det varit en omöjlighet. Nyligen fick kvinnor även möjlighet att resa utomlands utan tillstånd från en manlig förmyndare

"Jag vill förmedla en optimistisk syn på kvinnors roll i det saudiska samhället och hur de kan medverka till förändring. Vår tid är nu!"

säger Haifaa Al Mansour.

Följande text är tagen ur programmet för Göteborg Filmfestival 2020. Av: Johan Kollén.

Under inspelningen av sin första film i Saudiarabien tvingades regissören Haifaa al-Mansour gömma sig i en skåpbil eftersom hon är kvinna. När hon åtta år senare återvände för att göra **En kvinnas val** gjorde hon det som landets mest hylade regissör.

Det var inte många som trodde att Haifaa al-Mansours manus om en tioårig flicka som drömmer om att få en grön cykel någonsin skulle filmas. Hon ville spela in filmen i Saudiarabien, världens kanske mest konservativa diktatur, där kvinnor över huvud taget inte fick cykla. Kungahuset hade förbjudit biografer och filmindustrin var så liten att det aldrig spelats in en hel film i landet. Inte ens efter att hon mejlat vareda europeiskt bolag som arbetat i Mellanöstern och fått napp hos ett tyskt bolag som producerat en Oscarsnominerad film i Palestina, var det många som trodde på filmen. Saudiarabiens strikta lagar kring könssegregation förbjöd nämligen al-Mansour att synas tillsammans med männen i inspelningsteamet. När de spelade in utomhus fanns risken att lokalbefolkningen skulle kalla på mutawa, den religiösa polisen.

Al-Mansour löste det genom att gömma sig i en skåpbil varifrån hon regisserade via walkie-talkie medan hon såg tagningarna på en monitor.

När hon sommaren 2012 besökte Venedigs filmfestival för världspremiären av *Den gröna cykeln* gjorde hon det som Saudiarabiens första kvinnliga filmregissör någonsin.

Filmintresset väcktes tidigt hos Haifaa al-Mansour. Hon föddes 1974 i en liten stad fyra timmars bilväg från huvudstaden Riyadh. Landet rörde sig då mot en alltmer konservativ form av islam. När hon var nio år förbjöds alla biografer i landet eftersom man ville begränsa möjligheterna för män och kvinnor att umgås offentligt. Men Haifaas far – en liberal poet, filosof och advokat – brukade ställa ut tv:n på gården och låta Haifaa och hennes elva syskon titta på filmer med Jackie Chan och Bruce Lee. En dag köpte han en cykel till Haifaa, trots att det var förbjudet för flickor att cykla.

I den lilla staden ansågs de vara så sekulära att vänner förbjöds att komma hem till dem. Uppmuntrad av sin far började hon plugga litteraturvetenskap på universitet i Kairo. I hemlandet var det förbjudet för kvinnor att köra, men här köpte hon en gammal röd Hyundai. Den hade bara en fungerande dörr, men hon älskade den.

När hon flyttade tillbaka till Saudiarabien och började arbeta på pressavdelningen för ett oljebolag fick hon anlita en chaufför för att komma till jobbet. Men han försov sig så ofta att hon tvingades köpa en väckarklocka till honom. Den sålde han.

När hon väl blivit körd till sin arbetsplats kände hon sig uttråkad och osynliggjord. Arbetet var själådödande och hennes röst ignorerades.

Ur frustrationen föddes en hobby. Haifaa Al-Mansour började göra kortfilmer. Dokumentären *Women without Shadows*, där hon intervjuar unga progressiva kvinnor om kvinnorollen i Saudiarabien, prisades på festivaler runtom i världen.

Hemma var ämnet desto känsligare. Konservativa ansåg att dokumentären var hädisk. Någon skickade ett sms: "Din kista står redo. Vi kommer att försöka hitta dig."

Under en visning träffade hon en amerikansk diplomat som hon så småningom gifte sig med. De flyttade till Sydney där Al-Mansour utbildade sig i filmvetenskap. Som en del av examen skrev hon ett manus om en flicka som drömmer om att få en cykel.

Efter premiären på Venedigs filmfestival kammade *Den gröna cykeln* hem 22 priser på filmfestivaler över hela världen. I Göteborg röstade publiken fram den till festivalens bästa film. Den utsågs till Saudiarabiens första Oscarsbidrag, men distribuerades aldrig i landet. Många saudier tog sig dock till Förenade Arabemiraten när den visades på filmfestivalen i Dubai.

Plötsligt var Haifaa al-Mansour ett eftertraktat namn i den internationella filmvärlden. 2014 fick hon uppdraget att regissera ett påkostat brittiskt kostymdrama om författaren *Mary Shelley* med *Elle Fanning* i huvudrollen. Hon bjöds in till juryn för sektionen *Un Certain Regard* på filmfestivalen i Cannes tillsammans med bland andra Isabella Rossellini och valdes in i akademien som utser vinnarna på Oscarsgalan. Från sitt nya hem i Los Angeles kunde Haifaa Al-Mansour följa nyheter om hur den saudiska regimen med den unga kronprinsen *Mohammed bin Salman* lättade på de lagar som tidigare hindrat kvinnor från att få rösta, köra bil, resa utan en manlig förmyndares tillstånd och kandidera i lokalval. Det blev också tillåtet för kvinnor att cykla i parker och andra rekreativsområden, så länge de hade täckande klädsel och sällskap av en manlig släkting. 2018 hävdades biografiförbudet.

Det vore dock naivt att tolka lagändringarna som ett tecken på att bin Salman drivs av humanistiska övertygelser. Häromåret pekade CIA ut honom som ansvarig för mordet på den regimkritiska journalisten *Jamal Khashoggi*.

De rättsliga moderniseringarna bör snarare förstås som delar av en plan att göra det totalitära landet mindre beroende av oljan och mer attraktivt för utomstående investerare. Som en del i charmoftensiven reste kronprins Mohammed bin Salman nyligen till Hollywood där han träffade flera av den amerikanska filmindustrins höjare för att sälja in den saudiska filmmarknaden, som på sikt bedöms kunna generera mångmiljardbe-
lopp.

Häromåret instiftades ett saudiskt filminstitut. Den första filmen man valde att ge stöd var Haifaa Al-Mansours *En kvinnas val*.

Filmen kan ses som ett koncentrat vittnesmål om hur de senaste årens reformer påverkat landets invånare. Den är inspelad i Saudiarabien, och huvudpersonen, Maryam, är en kvinna som kämpar för att göra sin röst hörd i offentligheten. Hon kör en bil som hon köpt för egna pengar för

att ta sig till det nedgångna småstadssjukhuset där hon arbetar som läkare.

– Jag ville utnyttja tillfället när förändringens vindar blåser och vara en del av moderniseringen. Saudiarabien försöker komma ikapp resten av världen. Progressiva tankar och idéer har fått genomslag. Nu har kvinnor framför allt mer makt över sin egen vardag, säger Haifaa Al-Mansour.

På arbetsplatsen kolliderar Maryams nyvunna rättigheter med djupt rotade traditioner, i form av en äldre man som vägrar att bli behandlad av en kvinnlig läkare. Maryam får ingen uppbackning av sin chef, utan tvingas lämna över vården till manliga sjuksköterskor, som ställer fel diagnos på patienten.

Det slutar med att Maryam kandiderar i det lokala fullmäktigeval. Hennes hjärtefråga blir att asfaltera vägen framför sjukhuset som är så lerig att ambulanser kör fast.

Maryams kampanj väcker både beundran och skepsis bland andra kvinnor. Bland männen mestadels respektlös hänfullhet. Ett undantag från de föraktfulla männen är Maryams far, en mild och godhjärtad musiker som stöttar sin dotter.

– På film brukar män från Mellanöstern framställas som hårda och grymma. Det är naturligtvis inte hela sanningen. Med faderns karaktär ville jag erbjuda ett alternativ till den traditionella mansrollen i Mellanöstern och visa att män inte behöver vara tuffa och macho.

För Haifaa Al-Mansour var omständigheterna under inspelningen märkbart förändrade jämfört med när hon sist spelade in film i landet.

– Jag kunde vara mer öppet verksam och det kändes underbart. Jag behövde inte sitta i en skåpbil och inte oro mig för mutawan. Vi fick tvärtom hjälp av polisen när en mycket konservativ man försökte stoppa inspelningen eftersom han tyckte att det var haram, förbjudet. Polisen förde bort honom och skyddade sedan inspelningen.

Trots reformer och små steg mot modernisering är hon beredd på starka reaktioner om *En kvinnas val*, som även denna gång blev landets Oscarsbidrag, får biopremiär i Saudiarabien. Starka konservativa krafter präglar fortfarande landet. Det är mycket långt kvar till något som liknar jämställdhet. Saudiska kvinnor har alltså mycket begränsad tillgång till den offentliga makten. I filmen resulterar Maryams kandidatur i en blygsam andel av rösterna.

Haifaa Al-Mansour vill använda den plattform som moderniseringarna givit henne till att ingjuta mod i saudiska kvinnor att drömma och kämpa för förändring.

– Det är fortfarande extremt svårt för en kvinna att bli vald. Detta och många andra förändringar kommer att ta tid. Haifaa Al-Mansour tystnar.

– Men du måste ha drömmar, göra något du blir lycklig av. Det behöver inte nödvändigtvis handla om politik. Du kanske vill bli filmskapare eller filmstjärna. Håll fast vid den drömmen.